

De voorzitter van de Tweede
Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
23 mei 2001	BVE/B/2001/23497		12 juni 2001
Onderwerp		Doorkiesnummer	
vragen van het lid Van Bommel			

Hierbij zend ik u, het antwoord op de vragen van het lid Van Bommel (SP) van uw Kamer over de niet-wettelijke bijdrage.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2000111030.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

drs. L.M.L.H.A.Hermans

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 23 mei 2001, kenmerk 2000111030).

1.
Ja.

2
Zoals bepaald in de Wet educatie en beroepsonderwijs (Web) wordt er tussen de onderwijsinstelling en de deelnemer een overeenkomst afgesloten. In deze onderwijsovereenkomst leggen beide partijen vast wat zij van elkaar mogen verwachten. Gezien het vrijwillige karakter van de niet-wettelijke bijdrage dient opname in de onderwijsovereenkomst op zorgvuldige wijze tot stand te komen. De instelling behoort de onderwijsovereenkomst voor instemming te hebben voorgelegd aan de medezeggenschapsraad. Deze beziet of de onderwijsovereenkomst bepalingen omvat die strijdig zijn met de rechten van de deelnemer, alvorens de deelnemer de onderwijsovereenkomst vrijwillig ondertekent.

Bij een verschil van mening over het innen van de niet-wettelijke bijdrage in de onderwijsovereenkomst, vind ik het inschakelen van een deurwaarder het ultieme middel voor de instelling om (zonder tussenkomst van de rechter) "het gelijk te halen". Eerst moeten andere mogelijkheden om een probleem tussen partijen in der minne op te lossen zijn geprobeerd.

3
Ik ga er dan ook van uit dat in de eerste plaats, goed wordt gecommuniceerd tussen instelling en deelnemer. Als dat geen uitkomst biedt dan zouden partijen gebruik kunnen maken van een geschillen- of klachtenprocedure bij de instelling, om tot een voor beide partijen aanvaardbare oplossing te komen. Mocht men er desondanks toch niet uitkomen dan kan uiteindelijk via een gerechtelijke procedure een bindende oplossing worden verkregen. Als één van beide partijen kiest voor dat traject dan zijn er diverse instanties die de deelnemer daarbij begeleiding en ondersteuning kunnen bieden.

Aangezien het hier gaat om geschillen die tot de bevoegdheid van de kantonrechter behoren zijn er voor de deelnemer in beginsel geen kosten.

Ik heb ook voor dit geval de inspectie verzocht hier aandacht aan te besteden.

Overigens kan ik u mededelen dat het ROC Leiden na goed overleg met de betreffende deelnemer en na bemiddeling van de lokale SP, in deze zaak tot een vergelijk is gekomen.

4.

Neen, ik vind het niet juist dat een ROC een deelnemer niet wijst op het vrijwillige karakter van de niet-wettelijke bijdrage. Inschrijving mag niet afhankelijk gemaakt worden van een niet-wettelijke bijdrage. De afspraak tot het betalen van deze bijdrage kan uiteraard wel worden opgenomen in de onderwijsovereenkomst. Indien een deelnemer het daar niet mee eens is moet de instelling een aangepaste onderwijsovereenkomst voorleggen.

Het ondertekenen van een onderwijsovereenkomst betekent dat de rechten en ook de verplichtingen die daarin zijn vastgelegd dienen te worden nagekomen door beide partijen. Een onderwijsovereenkomst is daarin niet anders dan andere overeenkomsten.

Voor zover artikel 19 van de overeenkomst van ROC Leiden betrekking heeft op een financiële bijdrage behoort het ROC de deelnemer te wijzen op het vrijwillige karakter van de bijdrage. Van geval tot geval zal beoordeeld moeten worden hoe de (getekende) onderwijsovereenkomst tot stand is gekomen.

Ik kan mij voorstellen dat de betreffende overeenkomst in dit opzicht voor de deelnemer echter onvoldoende duidelijk was. Ik heb van het ROC begrepen dat, in overleg met juridische adviseurs en de Bve Raad, gewerkt wordt aan een nieuwe vormgeving van de onderwijsovereenkomst en een separate financiële paragraaf over de vrijwillige bijdrage, waarbij aan de communicatie nadrukkelijk aandacht wordt besteed.

5.

Als een deelnemer de vrijwillige bijdrage niet voldoet geeft hij daarmee te kennen af te zien van extra diensten en activiteiten die de school daarvoor biedt zoals excursies e.d. Uiteraard blijft hij deelnemen aan de activiteiten die behoren tot de wettelijke verplichtingen met betrekking tot het verzorgen van onderwijs.

6.

Indien de inspectie constateert dat een instelling in strijd handelt met de wet, dan wordt de instelling daar ook op aangesproken. Tot op heden heeft dit geleid tot afspraken over verbeteracties van de instellingen. De inspectie controleert ook of de gevraagde verbeteracties daadwerkelijk worden uitgevoerd.

7.

Voor zover mij bekend komt het uiterst incidenteel voor dat ROC's deurwaarders inschakelen.

8.

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen de kosten die ten grondslag liggen aan de vrijwillige bijdrage en de

kosten waarvoor de instelling de wettelijke (rijks-) bijdrage ontvangt. De kosten die voortvloeien uit de wettelijke verplichting tot het verzorgen van onderwijs mogen niet aan de deelnemer in rekening worden gebracht.

Diensten en activiteiten die buiten de wettelijke verplichting tot verzorging van het onderwijs vallen mogen wel in rekening worden gebracht.

Het is dus noodzakelijk om na te gaan of de een gevraagde bijdrage bestemd is voor het uitvoeren van de wettelijke verplichting of voor het uitvoeren van extra diensten of activiteiten. Deze extra kostenposten kunnen zonodig door de Inspectie worden getoetst aan dit criterium.

Zie tevens het antwoord 6.

9.

De deelnemer heeft te allen tijde recht op het gebruik van de voorzieningen die de instelling verstrekt in het kader van de uitvoering van zijn wettelijke taak.

Zie tevens antwoord 5 en 8

10.

Ik heb geen principieel bezwaar tegen deze vorm van vrijwillige bijdrage. Uw stelling dat dit zou indruisen tegen voor een ieder toegankelijk onderwijs, deel ik niet.

De onderwijsovereenkomst op zich is een goed instrument om tussen ROC en deelnemer een aantal afspraken vast te leggen zoals over de vrijwillige bijdrage. Het is wel zaak dat daarbij wordt voldaan aan een aantal randvoorwaarden waardoor de overeenkomst ook voldoet aan de functie die zij heeft.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

drs. L.M.L.H.A.Hermans